

Taxon *Phlomis russeliana*

Název taxonu	Phlomis russeliana
Vědecký název taxonu	Phlomis russeliana
Jména autorů, kteří taxon p...	(Sims) Benth.
Český název	sápa Russelova
Synonyma (zahradnický pou..	Phlomis samia Boiss. (non L.!)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Phlomis

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Mediterránní oblast
Biogeografické regiony - po..	hory turecko-syrského pomezí

Zařazení

Fytcenologický původ	orgadofyt, nomofyt: v lesostepi, na suchých pastvinách
Pěstitelská skupina	Trvalka polostálezelná a Trvalka zatáhující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě vzpřímená trvalka až metr vysoká
Kořen	adventivní ze silných oddenků
Výhony	vzpřímené, zpravidla nevětvené, hranaté, nežláznatě plstnaté
Listy	bazální řapíkaté a srdčité vejčité, lodyžní kopinaté, hrubě vroubkované, nežláznatě chlupaté
Květenství	květy po 12-20 v několika sblížených přeslenech v paždí listů
Květy	zygomorfní, různobalné, pětičetné, pyskatě srostloplátečné, žluté se svrchním pyskem krémově vybledlým a bočně stlačeným, plstnatě oděné, s dvoumužnými tyčinkami
Plody	tvrdky bez okrasné hodnoty
Semena	(vysévají se celé tvrdky)
Možnost záměny taxonu (+..	někdy zaměňována s balkánskými Ph. samia L. a Ph. viscosa Poir. (obě žláznatě lepkavé), nebo s jen málo pěstovanými Ph. grandiflora Thomps. (robustní s květy zcela žlutými) a Ph. leucophracta Dav.& Huber-Morath (květy žluté s rezavě hnědým svrchním pyskem)
Dlouhověkost	relativně dlouhověká

Doba rašení Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení Červen
Konec doby kvetení Srpen

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce ✓
Faktor světla - poznámka přizpůsobivá (příležitostně i v polostínu)
Faktor tepla mrazuvzdorná do -12°C (-22°C) (USDA)
Faktor vody xerofyt
Faktor půdy vzdušná, propustná, spíše neutrální (pH 5.5-7.5)
Faktor půdy - poznámka upřednostňuje písčité půdy na bazických podkladech, prospívá však (a lépe přezimuje) i v půdách chudých

Užité vlastnosti

Období hlavního estetického... kvetení, zimní aspekt (odstraňování odkvetlých stonků až zjara)
Použití - pro trvalky OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru a VPz - Volné plochy záhonového charakteru
Použití - pro trvalky - pozná.. Fr 1 so, příležitostně GR 1 so (výslunná a suchá stanoviště)
Choroby a škůdci rzi (Puccinia, Aecidium), askomycety rodů Erysiphe
Růstové i jiné druhově spec.. výrazná struktura, v zimě znásobená jínovatkou nebo sněhem
Doporučený spon pro výsad.. pro výsadby ve větších skupinkách (15-20 rostlin) 3-4 rostliny na m²

Množení

Množení Předpěstování sadby a Množení oddělky
Množení - poznámka výsevy přímo do 4 cm sadbovačů (25 g osiva k dopěstování tisíce rostlin), vzchází nepravidelně, stratifikace 3-4 týdny při 4°C žádoucí
Květní tvorba pravděpodobně dlouhodobá - exaktní data málo známa
Odrůdy 'Edward Bowles' a 'Miss Grace', choulostivější než typové populace, nejspíš hybridy s *Ph. fruticosa* L.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [D 8: záhon vlevo od schodiště k budově D / ZF - D - Výsadby v okolí budovy D](#)
- [O 21 a: záhon mezi panelovou cestou a pařeništi / ZF - O -](#)

Ostatní

Poznámka   pěstována od roku 1834; v německých hodnoceních ** (velmi dobrá)

Odkazy

- Mathiesen C. (2006): Phylogeny and biogeography of the lamioid mint genus *Phlomis* L. Candidata scientia.thesis, Natural history museum, Univ.Oslo, 1-41 -- Yüzbaşıoğlu E.& al.(2009): Estimation phylogenetic relationships of *Phlomis* species based on seed pr
- Lugerbauer Katrin. 2022. *Phlomis* - Arten. Gartenpraxis. 48(8), 10-15. ISSN 0341-2105
- Lugerbauer Katrin. 2022. *Phlomoides* - Arten. Gartenpraxis. 48(12), 6-11. ISSN 0341-2105

Grafické přílohy
